

Hva foregår på Kunstsilkefabrikken?

De drastiske oppsigelsene skaper spenning og usikkerhet hos folk i Notodden.

Det er ikke lenge siden Kunstsilkefabrikken i Notodden ble kalt «Eventyr-fabrikken». Når folk i Notodden i dag snakker om Kufa, betegnes den som «Den dødsdømte fabrikk». Og en merker faktisk denne uhyggestemningen så fort en kommer innenfor bedriftens porter. En viss spenning og usikkerhet er til stede hos arbeiderne. De står i dag på plass foran sine resepektive maskiner, men hvem vet om de står der i morgen?

Dette forhold at bedriften har redusert sin arbeidsstokk fra omkring 600 til 200, må ses i forbindelse med tekstilkrisen verden over. Etter krigen var det et stort behov for tekstiler. De krigsherjete land i Mellom-Europa var gode avtakere av det norske kunstsilkegarnet, men i dag har de fått utbygd sin industri. Slik at de nå ikke lenger er importører, men eksportører. Behovet ble etter hvert dekket. Blant annet ble beredskapslagrene fulle og etter at den internasjonale situasjon nå ser lysere ut, behøver ikke disse lagrene være så store. Dette er momenter som en ikke kan komme forbi. Men at det skal være eneste grunn til at landets kunstsilkefabrikk nå på full fart nedover mot bunnen høres merkelig.

3 tonn garn i døgnet.

Bedriften hadde sin høykonjunktur sommeren og høsten 1951. Alle maskiner gikk for fullt, men enda var det vanskelig å effektivere alle ordrer på tross av at det ble produsert 3 tonn garn i døgnet. Plutselig, som en bombe, begynte lagrene på vinteren 1952 å fylles. Oppsigelser fulgte slag i slag og i dag produseres det bare bortimot 1,5 tonn garn i døgnet. En av de største tekstilfabrikker på Vestlandet tok i mot 5 tonn garn i måneden men nå er det helt stopp med leveransen.

12 år i tjenesten — oppsagt.

Kunstsilkearbeidernes forenings formann, Ørnulf Stokstad kan fortelle at blant de siste oppsigelsene, som gjelder 70 mann, er det også en arbeider

som har vært i bedriftens tjeneste i hele 12 år. Men Stokstad understreker at ansienniteten er blitt fulgt for de fleste vedkommende.

Av de 200 som ble sagt opp i første omgang gikk en helt etter ansienniteten og når det gjelder den siste puljen, er det bare 20 mann det tvistes om. Torsdag ble det holdt forhandlinger og det resulterte i at 7 mann som har vært sagt opp tidligere, vil bli tatt inn igjen, mot at 7 andre, som har mindre ansiennitet går i stedet.

— I hvilken avdeling er det flest oppsagt?

— Det er i spinnesalen hvor 35 mann går nå. For øyeblikket er det bare 2 av de gamle Hammliton-maskinene som er i gang, mens 4 står. Og av de nye står 10 og 21 går. Det er leit å se maskinene stå slik, det virker liksom så utrolig.

— Hva mener du er årsaken?

— Når det hele kom som kastet på oss, som i dette tilfellet, må en uvilkarlig begynne å lure. I alle tilfeller er årsaken noe som vi ikke er herre over. Men det er imidlertid en klar sak at det har vært overadministrert på toppen av. Og så blir det arbeiderne og de mindre funksjonærene som må bære alt sammen. Jeg syntes det er en skam at de nå nesten har lagt ned en bedrift som har kostet flere millioner kroner i hard valuta. At den ikke klarer å dekke mere enn 70 pst. av det norske behovet, viser at det er en feil ved ledelsen.

— Tror du bedriften vil bli nedlagt?

— Bedriftsledelsen mener at de vil

I sorterings- og pakkeriavdelingen finner vi Helga Larsen og Astrid Lia travelt opptatt med å kontrollere garnet før det blir pakket og sendt ut til tekstilfabrikkene. De har begge så pass lang ansiennitet at de hittil ikke er blitt oppsagt, men hvem vet om de står på sine resp. plasser i morgen?

klare å komme gjennom det, men vi venter flere oppsigelser.

De oppsagte er skaffet arbeid.

Arbeidskontoret i Notodden opplyser at alle som ble sagt opp på Kunstsilken i første omgang og som var fra Notodden, har fått arbeid i byen. Når det gjelder den siste oppsigelsen, har kontoret fått melding om 41, og av disse er 6—8 fremdeles uten arbeid. Det er bare en som har tatt arbeid utenbys.

I Heddal har en ikke fått noen melding om hvor mange som hører til kommunen av de siste oppsigelsene. Den første oppsigelsen rammet 20 pikere og 15 menn. De mannlige arbeidere er stort sett skaffet annet arbeid og det begynner også å minke på ledigheten blant pikene. 3 av dem er skaffet arbeid ved Gullhaug i Drammen.

Oppsigelsen rammer Notodden skattemessig sett.

Vi har vendt oss til rådmann Torgersen og spurt ham om hvilke virk-

ninger disse innskrenkningene ved Kufa får for Notodden kommune.

— Det vil ha stor virkning skattemessig sett, sier rådmannen. En så stor innskrenkning medfører sjølsagt en betydelig skattesvikt. Sjøl om det ikke akkurat merkes i første omgang, regner vi med at den er tilstede.

— Har kommunen tatt inn noen av de oppsagte arbeidere?

— Nei, det har vi ikke. Det er heller ikke aktuelt så lenge det kan anvises annet arbeid. Sjøl om kommunen i sommertiden kunne beskjefte flere arbeidere, er vi bundet av den begrensning som er fastsatt. Vi kommer ikke til å ta inn flere folk med mindre arbeidsløysa blir så stor at de ledige ikke kan anvises arbeid på ordinær måte.

Folk i Notodden holder hardnakket på at hvis det ikke blir en forandring i ledelsen, går bedriften den strake vei mot undergangen.

De har visse erfaringer på Notodden når det gjelder bedrifter og aksjetransaksjoner som gjør folk litt situentenksomme og nervøse i slike situasjoner. Kn.

Textilarbeider Birgit Lappebakke står her og gransker en nyvatt kunstsilkegarns cones, for å finne mulige feil ved spoling. Frk. Lappebakke er ikke lenger på fabrikk. Hun ble oppsagt sammen med flere andre i vinter.

framtidige arbeid.

innledet.

Ang. Kunstsilkefabrikken A/s.

Av direktør Erling Espeland.

Både gjennom presse og kringkasting er det i den senere tid gitt tildels misvisende opplysninger i forbindelse med innskrenkninger ved Kunstsilkefabrikken A/S. Foruten feilaktige såkalte «pålitelige» opplysninger er også undertegnede uttalelser blitt forvrenget. Jeg tør derfor be om plass til en liten redegjørelse:

Men det samlede antall arbeidere og funksjonærer ved Kunstsilkefabrikken før krigen var 150, vil antallet etter

de foretatte innskrenkninger være fra 300—325.

Like etter frigjøringen besluttet styret for Kunstsilkefabrikken å gå til store utvidelser og moderniseringsarbeider ved bedriften. Valutakrisen her i landet høsten 1947 gjorde at planene ble meget forsinket. For å få fordel av konjunktorene og være mest mulig ferdig med moderne og rasjonelle anlegg når konkurransen satte inn, måtte derfor arbeidet med nyanleggene forseres sterkt. Det ble den gang også tatt inn ekstra stort mannskap til dette formål. Disse arbeider er nå på det nærmeste fullført, og det er først og fremst disse arbeidere og funksjonærer som er sagt opp.

Videre har vi måttet foreta en del oppsigelser i forbindelse med innskrenkning i produksjonen og omlegging til finere garntyper og mere rasjonelle metoder.

De vanskelige avsetningsforhold som vi har her i landet når det gjelder rayon, har også utlandet. De aller fleste utenlandske rayonfabrikkene går med sterkt innskrenket drift. Enkelte har også måttet stanse. Selv i USA er produksjonen i dag mindre enn 2/3 parter av det normale.

Erling Espeland.